



foto Duha Klub Dlažka, Přerov



ARCHA

ZPRAVODAJ O VÝCHOVĚ A VYUŽITÍ VOLNÉHO ČASU DĚTÍ A MLÁDEŽE



Jak hledat a **VYCHOVÁVAT** nové vedoucí?

Dětství prožité v dobrém oddílu, to je něco, na co se nezapomíná. Všechny ty výpravy, tábory, noční hry, zpívání v kruhu kamarádů, slavnostní ohně a další a další zážitky se nesmazatelně zapíší do duše dětí a formují jejich další život.

Aby byl oddíl dobrým oddílem, musí mít kvalitní vedoucí. Nejen toho jednoho hlavního, ale celý tým, který připravuje akce, tábory, hry. Naše mládežnické organizace a spolky mají většinou propracovaný systém vzdělávání vedoucích, od přípravy mladších rádců, kteří se starají o družiny nebo menší skupiny dětí, až po hlavní vedoucí oddílů. Důležité jsou nejen znalosti a zkušenosti, ale také osobnost vedoucího – a hlavně pořádný kus nadšení. Práce s dětmi je jednak časově dost náročná, ale také velmi zodpovědná. Schopnosti a zkušenosti získané vedením dětského oddílu se ale v pozdějším profesním i osobním životě dají výborně využít. Člověk s takovými kompetencemi, jako jsou organizační schopnosti, týmová práce, kreativita, zodpovědnost, se v pracovním kolektivu rozhodně neztratí.

Jak se ale takový adept na vedení oddílu hledá? Ideální je, když projde oddílem jako dítě. V průběhu oddílového dospívání nám v kolektivu vykryštalizuje několik nezapomenějších

a nejnadanějších dětí, kterým je potřeba postupně svěřovat nějakou zodpovědnost, organizaci her a činností pro druhé. A když se osvědčí, zapojit je do vzdělávacího systému na vedoucí a pak do týmu vedení oddílu. V některých oddílech to funguje dobře a o nové schopné a nadšené vedoucí není nouze. Často je však stávající vedoucí už po několika letech intenzivní práce s dětmi přece jen vyhořelý, chce založit rodinu, život ho vede jinak, ale oddíl jaksi není komu předat...

Co s tím? Proč se nadějný vedoucí družinek a členové vedení oddílu najednou někam „vytratí“, vydají se jinými cestami a nechtějí převzít štafetu? Je to dnešní hektickou dobou? Spoustou jiných možností, které život nabízí, ať už jde o studium v zahraničí, zajímavou práci, jiné koníčky? Dáváme jim málo prostoru a držíme oddíl příliš pevně ve svých rukou? Nebo se zaleknou té velké zodpovědnosti?

Jak vychovat svého nástupce, udržet ho a vedení mu předat? O tom a dalších otázkách, které se týkají výchovy vedoucích, je číslo Archy, které právě držíte v ruce.

*Pavlna Hlaváčová
členka náčelnictva
Ligy lesní moudrosti
Foto Martin Lehký*

Zpravodaj ČRD o výchově a využití volného času dětí a mládeže



Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99 ze dne 29. 3. 1999

Redakce:
Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce:
Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1
tel.: 211 222 870
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439
Grafická úprava, sazba a lito
Michala K. Rocmanová, akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha

25. ročník
Toto číslo vyšlo v březnu 2023.

*Fotografie z archivu ČRD
a jejich členských organizací.*

*Foto na titulní straně:
Duha Klub Dlažka, Přerov*

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji. Tisk zpravodaje finančně
podpořilo Ministerstvo školství,
mládeže a tělovýchovy.

Podrobné informace ke zpravodaji
Archa: <http://crdm.cz/archa>





Vzdělávání a YMCA

YMCA je velice rozmanitá organizace a není jednoduché postihnout šíři jejích aktivit. Našimi vedoucími jsou především dobrovolníci, ale také zaměstnanci, jak vedoucí na táborech, tak vedoucí celoročně pracujících skupin, víkendovek či řady jednorázových akcí. Jsou to jak naši členové, tak lidé, kteří Ymce fandí a chtějí nám pomáhat v naší práci s dětmi, třeba na kroužku nebo nějaké akci.

Proto i náš vzdělávací systém odráží pestrost těchto „situací“. YMCA má svůj Systém vzdělávání, který obsahuje promyšlenou soustavu jednotlivých školení a kurzů tak, aby naplnil potřeby konkrétních pozic.



V Ymce povinně vzděláváme své činné členy (to jsou ti, kdo složili slib založený na Pařížské bázi, dokumentu, který jasně definuje naše směřování a poslání už od roku 1855). Před složením slibu nebo maximálně do dvou let je nutné absolvovat tzv. Kurz činného člena. Jedná se o víkendovku, kterou máme zpravidla v Olomouci, kam se každý rok sjedou naši členové z celé republiky. Cílem tohoto školení je zaměřit se na osobnost školeného – na něj, jakožto ymkaře, aby si uvědomil, že se okamžikem přijetí slibu stává vzorem, nositelem poslání a tím, kdo jej má předávat a šířit mezi mladými lidmi a ve společnosti. Pro vedoucí je určen Kurz samostatného vedoucího. Zde je cílem předat

základy našeho Výchovně vzdělávacího programu, vzdělat účastníky v oblastech psychologie, bezpečnosti, organizace her, vedení a také předat jim základní znalosti o Ymce, její historii, hospodaření a fungování. Zaměření je tedy na výchovné působení vedoucích. Kromě obecného KSV jsou pak vedoucí školeni podle aktivit, kterým se věnují – tedy kurzy podle specializace – táborový, tendingový, skautský atd. Jeden táborový speciál

máme čerstvě za sebou. Sešla se na něm pestrá paleta našich táborníků – od táborů v budovách, po tábory v podsadových stanech nebo v týpí, od táborů s jasně strukturovaným řádem a programem a hrami po tábory více prožitkové, které se zakládají na indiánském

způsobu života. Máme radost, že se tak rozmanitá partička mohla navzájem seznámit a sdílet své zkušenosti, podobnosti i rozdíly. Specifickou skupinou vedoucích jsou hlavní vedoucí táborů – ti, aby mohli tuto funkci vykonávat v Ymce, musí být zároveň členy činnými, být starší 21 let a absolvovat Školení hlavních vedoucích táborů akreditované MŠMT. V Ymce tedy neplatí povinnost mít toto školení jen pro ty tábory, které pobírají dotaci od MŠMT, jako to vyžaduje stát, ale pro všechny ymkařské „hlavase“. Kromě vedoucích školíme ještě naše vedoucí pracovníky – sekretáře (Kurz sekretáře YMCA) a členy výborů (Kurz člena výboru). Pro ně jsou kurzy

zaměřené více technicky, na specifické oblasti práce YMCA (hospodaření, výchova a vzdělávání, hodnocení kvality, PR a komunikace atd.), aby tito profi ymkaři (často však také dobrovolníci) znali „střeva“ Ymky, věděli, co se očekává a na co všechno máme v Ymce vypracovány směrnice, pravidla a příručky.

Všechny naše kurzy mají kromě prezentční části ještě složku e-learningovou v programu Moodle, kterou musí frekventanti splnit předem a na závěr každého kurzu se píše test. Účastníci dostávají osvědčení o absolvování kurzu. Je skvělé, že si ymkaři uvědomují platnost Senecova motto, které pro naše vzdělávání používáme: „Nikdo se moudrým nerodí, nýbrž stává se jím.“

*Alžběta Čechráková
sekretář pro koncepci a vzdělávání
YMCA v ČR*



VÝCHOVA vědců-středoškoláků

Mohou žáci ve středoškolském věku naplánovat opravdový vědecký projekt a vést svůj vlastní badatelský tým? Naše zkušenost v Talnetu říká, že určitě ano!

Už 10 let pořádáme letní T-Expedici, což je týdenní pobyt na určité lokalitě sloužící k provedení vědeckého výzkumu v podstatě v libovolném realizovatelném oboru. Důkladné bádání ovšem vyžaduje přípravu a netýká se jen onoho jediného týdne o prázdninách. Většina účastníků se připravuje alespoň několik měsíců, v případě studentských vedoucích týmů – garantů – je to dlouhodobá práce, trvající dokonce o něco více než jeden rok.

Pro motivované budoucí guaranty máme v Talnetu speciální on-line T-Kurz, v němž se po celý rok setkáváme a procházíme procesem od plánování k realizaci a tvorbě odborných výstupů. Tuto aktivitu nazýváme Kurz nové generace a vzhledem k malému počtu účastníků se jedná o poměrně individualizovaný rozvoj jak projektu samotného, tak kompetencí mladých garantů, kteří se musí poprat s vědeckou stránkou věci i se zapeklitostmi vedení týmu.

Potenciální guaranti z řad studentů přinesou vlastní výzkumné téma, případně si jej vyberou za pomoci expertů. Může to být leccos: robotika, chemie, biologie, historie, klimatologie... Cílem je včas a pečlivě naplánovat realizaci záměru se vším, co k tomu patří. Guaranti projdou od hledání výzkumného tématu a experta (profesionála v daném oboru, který je nápomocný v odborné stránce věci) přes návrh badatelského záměru a jeho postupnou konkretizaci až po řešení technické a praktické stránky provádění výzkumu na expedici, včetně přípravování badatelů v on-line prostředí před samotnou prezenční částí akce. Návrh svého záměru musí obhájit před odbornou komisí, která rozhodne, zda si projekt zaslouží být

skutečně realizován (jedná se tak o simulaci schvalování grantu). Součástí kurzu je podpora v podobě průběžných on-line setkání (diskuse, konzultace, prezentace záměru ostatním, věda a její metody), možnost individuálních konzultací, sdílení zkušeností z minulých expedičních let a příprava na záležitosti spojené s řízením badatelské sekce.

Pro úspěšné absolvování kurzu musí garant získat 60% bodů z celkového počtu 20 úkolů, které prověří všechny výše zmíněné stránky přípravy. Pro to, že se jedná o skutečně náročný, avšak prospěšný kurz, hovoří i skutečnost, že kurz dokončí ani ne polovina účastníků. Úspěšní absolventi se však nesmazatelně zapíší do historie celého projektu.



Tato příprava pomáhá proniknout budoucím guarantům do co nejvíce aspektů praktického vědeckého výzkumu včetně lidské stránky vedení týmu a rozvoje měkkých dovedností.

Pro mládež je velmi důležitým aspektem také to, že se účastníci mohou učit od sebe navzájem před expedicí i na ní. A vzhledem k tomu, že z principu věci odpovědnost vyplývající z garantství na T-Expedici přijímají především ti nejmotivovanější, si touto cestou vychováváme další nadšence pro jiné aktivity Talnetu. Z řad garantů se totiž mnohdy rekrutují jedinci, kteří jsou ochotni chystat a vést také další aktivity pro talneťáky a do Talnetu se vracejí i po nástupu na vysokou školu jako instruktoři a organizátoři, což Talnetu pomáhá s udržováním kontinuity. Koneckonců, většina členů aktuální správní rady Talnetu i užšího organizačního týmu úspěšně tímto kurzem prošla.

Anna Korytářová
Talnet





Hlavní vedoucí TÁBORŮ 2023

Systém vzdělávání vedoucích pracujících s dětmi a mládeží ve Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS) je ukotven ve Směrnici činnosti s kolektivy mladých hasičů. V ní jsou uvedena práva a povinnosti mladých hasičů a jejich vedoucích a pravidla pro fungování kolektivů.

Vedle pravidelné přípravy SH ČMS pořádá také další vzdělávací kurzy. Pojdte se s námi podívat na poslední kurz hlavních vedoucích táborů.

V pátek 10. února 2023 se do Přibyslavi sjelo 31 odvážlivců. Celkem 18 žen a 13 mužů, aby zde prošlo školením pro HLAVNÍ VEDOUČÍ TÁBORŮ. V pátek dopoledne a část odpoledne byly pro všechny asi nejtěžší, ale hlavně nejdůležitější. Neznalost zákonů neomlouvá, a tak na naše budoucí hlavní vedoucí čekaly zákony a vyhlášky pod vedením Ondry Knotka. Odpoledními tématy byly ještě pracovníci tábora, organizační příprava tábora, dokumentace pod vedením Marty Crhákové. Na večer bylo zařazeno odpočinkové téma, a to dílničky s Julií Burdychovou. Účastníci

kurzu si vyrobili zajímavé věci a mohli si prohlédnout hromadu pěkných dárečků, které mohu s dětmi na táborech vyrobit.

První část sobotního dopoledne bylo v duchu pedagogiky a psychologie pod vedením Marty Crhákové.

Druhá část dopoledne byla věnována environmentální výchově pod taktovkou Terky Tesařové. Prvním odpoledním tématem byla teorie k poskytování první pomoci pod vedením Jany Urbancové. Po 15 hodině se účastníci rozdělili na dvě skupiny. Jedna skupina měla praktickou zdravotní

s Janou Urbancovou a druhá skupina dílnu plnou nápadů s Martinou Crhákovou. V praktické části zdravotní si všichni mohli vyzkoušet, jaké to je poskytnout někomu pomoc, od běžných situací na táborech až po to, co dělat s člověkem v bezvědomí. V dílně na ně čekaly hry, šifrování a malý nápadník. Okolo 16:30 se skupiny vyměnily. Po večeři na všechny čekalo překvapení: možnost navštívit zámek, kterou valná většina využila.

Nedělní dopoledne bylo v duchu hospodaření – jak správně účtovat, co koupit a co ne, a bezpečnosti s Danou Vilímkovou. Na závěr kurzu na naše táborníky čekalo to, z čeho řada z nich má veliký strach (test, ústní a praktická zkouška). Letos poprvé měli šanci svůj test o 80 otázkách dělat online. Tuto šanci využilo 25 účastníků. Pro většinu z nich nebyl test ale žádným problémem.

Celý kurz byl spíše ve znamení výměny zkušeností, protože řada z účastníků nejsou žádní nováčci v tomto oboru, ale mají za sebou již řadu táborů v jakékoli funkci.

Osvědčením to nekončí, ale bude začínat. Je před nimi jen tvrdá práce, a tak jim přejme, ať všechny jejich tábory dopadnou dobře a bez problémů. Ať se vždy vrátí všichni v pořádku domů a nesházejí se jim vyhýbají.

Martina Crháková
SH ČMS





ŠKOLENÍ a já

Školení... Co je to? Muška jenom zlatá...? Inu je to jedna z dost dobrých možností, jak se na jedné straně sám něco naučit, a na straně druhé možnost někoho zapálit pro dobrou věc. Od svého dětství až po současnost dělám akce ve volném čase. A více než čtyřicet let organizuji i vedu školení. Takže je zde pár slov o školení...

Celé osmdesátky jsem dělal jako hlavní vedoucí sportovní školení ještě pod hlavičkou SSM (*Socialistický svaz mládeže, pozn. red.*). Školení, která měla úspěch a která navedla řadu organizátorů volného času na tu správnou cestu. Od devadesátek jsem dělal podobná školení v naší Dlačce či Duze. Základ školení zůstal více než čtyřicet let z 80% stejný. Náplň školení? Hry, sporty, závody, kulturky, soutěže, přednášky, debaty, noční i denní akční aktivity a speciality. A také samozřejmě testy a zkoušky.

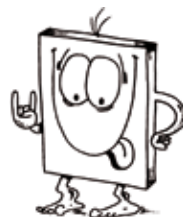
První školení jsem dělal jako hlavní vedoucí v roce 1980 pro vysokoškoláky – organizátory volného času. Další následovaly jak během vysoké školy, tak poté pod hlavičkou tělovýchovně branné komise Okresního výboru SSM Přerov. Tato akční školení tělovýchovně branných organizátorů měla naplnit hlavy i duše účastníků znalostmi zejména z oblasti sportu a her. Naplnit tak, aby byli schopni získaných poznatků využít k organizaci samostatných akcí nebo aby byli schopni pomáhat organizovat akce většího charakteru. K tomu všemu jsme ke školením přistupovali pod heslem „Kdo chce zapalovat, musí hořet“. Vzhledem k tomu, že řada absolventů našich školení je stále aktivní i v současnosti, zřejmě jsme zapalovali dobře.

Na základní školení navazovaly doškolení i semináře, netradiční hry, hravé i soutěživé víkendy a speciální týdenní školení. Na tyto akce jezdili účastníci



nejen z blízkého okolí, ale z celé republiky. A to doslova od Šumavy až po Tatry. Přemýšlím-li zpětně proč, tak si uvědomuji, že – kromě vysoké kvality školení – jsme dokázali přesvědčit řadu dost dobrých a zajímavých vedoucích, aby nám pomohli to táhnout na vrchol. S tím šla ruku v ruce dobrá propagace – písemná přímo do schránek, dále propagace v rubrice Pohni kostrou v časopise Mladý svět (tehdejší nejlepší časopis). Ale nejideálnější byla osobní doporučení spokojených a nadšených jedinců i skupin. Co k tomu dodat? Nejen školení, ale i další akce děláme dosud. Například naše tradiční akce Eldorado her a soutěží probíhá už od roku 1985. Stejně tak jsme jako jedni z prvních začali organizovat speciální víkendy her či sportů. A jako jedni z prvních jsme začali hrát ringo a pořádat ringo turnaje – naše Mistrovství světa týmů proběhlo poprvé v roce 1988 a letos se koná již 36. ročník!

Po roce 1990 jsem pokračoval dále a výsledkem byla řada školení základních i vyšších až úplně nejvyšších. Nejen já, ale i další vedoucí se vydali směrem následných doškolení, pokročilých seminářů, akcí formální i neformální výchovy – to vše pomáhá naší činnosti po celou historii Dlačky i Duhy – více než 33 let.



A to vše také pomáhá nejen našim členům a vedoucím z Dlačky a Duhy, ale i vedoucím z jiných organizací – naše školení je možné absolvovat bez podmínky členství. Školení organizátorů volného času, školení táborových vedoucích i praktikantů, zdravotníků i hlavních vedoucích děláme od začátku

ku devadesátkám dosud.

Od roku 2001 jsme školili hlavní vedoucí táborů s akreditací MŠMT pod hlavičkou Školícího centra Duhy. Bohužel poslední dobou stát vymýšlí speciální „povolení“, a tím i odrazuje účastníky tohoto školení.

Co říci na závěr? Stovky školení a dalších vzdělávacích akcí je za mnou. Část školících aktivit stále zajišťuji, ale jsem rád, že část „jede“ dále pod vedením mladé generace lektorů a že tyto školící aktivity přispívají k vyšší úrovni akcí právě díky odborně vyškoleným vedoucím. Jsem rád, že tím vším podporujeme naši zem v tom, v čem jsme mistry světa – a to v organizaci volného času. Variabilita nabídek a vysoká kvalita akcí stále ještě za dost dobrou cenu (někdy i zadarmo) nás drží v tomto na špičce.

Každý vyškolený si uvědomí další možnosti. A pokud je opravdu dobrý, dotáhne to až na vrchol, tj. stane se samostatným hlavním vedoucím.

Jaroslav Biolek – Mussur
předseda Duhy Klubu Dlačka, Přerov

Jak pomocí **MOTIVACE** vedu druhé?

1. Co podle Vašeho názoru motivuje Váš tým?

Společný zájem. Možnost uplatnit se. Realizace jejich nápadů v mém vymezeném „prostoru“. Dobrá parta realizačního týmu. Dobrá skupina uživatelů (příjemní a zajímaví lidé). Šéf. Zajímavé místo akce. Zajímavé téma akce. Ale někdy i finanční stránka.

2. Co podle Vašeho názoru by mělo motivovat celý tým?

- Viz 1.
- Šéf – buď osvícený vůdce, nebo chytrý demokrat.
- Tlak shora a zájem zdola – ve vyváženém poměru.
- Usměrněná možnost realizace vlastních nápadů.

3. Co podle Vašeho názoru Váš tým demotivuje?

Špatně složený a nevyvážený tým. Činnost v rozporu s jejich schopnostmi. Přílišný tlak. Konflikty s vedením i s účastníky. Nezájem účastníků. Špatné materiální podmínky. „Bibý“ šéf. Stereotyp. Preference jiných vedoucích. Nepřístupnost k nápadům.

4. Jakým způsobem motivujete svůj tým? Které způsoby motivace využíváte?

Svoji osobností. Příklady. Náročností zadání, ale úměrností jejich schopností. Využitím jejich speciálních schopností a talentu. Ale i pro ně atraktivními spoluvedoucími. Zajímavými účastníky. Materiálním nadstandardním vybavením. Ale i finančními pobídkami. V případě nutnosti i silou.

5. Myslíte si, že jsou i jiné způsoby, kterými byste mohli motivovat? (Pokud ano, proč tomu tak není?)

Většími finančními prostředky – nejsou.

6. Chcete něco dodat – cokoli k dané tematice vedení, řízení lidí?

Nejhorší je nuda, malá náročnost a velká volnost. To vše směřuje k chaosu a problémům. Stejně tak striktně nalajnovaný program bez ohledu na realizátory vede do pekel.

7. Co na úplný závěr?

Stále platné motto: Chceš-li zapalovat, musíš sám hořet!

Jaroslav Biolek – Mussur
(rozhovor byl převzat z archivu autora)

Vzdělávací středisko MAJÁK

Vzdělávací středisko MAJÁK RADAMBUKU – Rady dětí a mládeže Jihočeského kraje z.s. – bylo založeno v roce 2008. Vzdělávacími kurzy prošla řada hlavních vedoucích dětských táborů, vedoucích dětských kolektivů, instruktorů a rádců oddílů nejen z členských organizací RADAMBUKU.

Kurzy pořádá vzdělávací středisko pro širokou veřejnost, školy, DDM a další

organizace pracující s dětmi a mládeží.

RADAMBUK obdržel do roku 2023 od MŠMT certifikát k odborné přípravě hlavních vedoucích dětských táborů, pořádá i další vzdělávací akce ve spolupráci s jinými vzdělávacími institucemi (ČRD, BP vzdělávání, PRESA s.r.o., BALIC, s.r.o., PYRO s.r.o., Oblastní spolek ČČK Č. Budějovice...), např. kurzy Instruktor vodní turistiky, Instruktor lyžování, snowboardingu,

Zdravotník zotavovacích akcí, kurzy 1. pomoci pro pedagogy, Školení vedoucích zaměstnanců spolků o BOZP a PO, Instruktor stavby lanových překážek, Základy vodní záchrany, atd. Cílem vzdělávacích akcí je předání účastníkům základních vědomostí a dovedností potřebných práci s dětmi a mládeží, kurzy jsou změřené na rozvoj dovedností, znalostí a kompetencí ve vybraných tématech. Ročně projde kurzy RADAMBUKU téměř 200 proškolených pracovníků s dětmi a mládeží.



tencí ve vybraných tématech. Ročně projde kurzy RADAMBUKU téměř 200 proškolených pracovníků s dětmi a mládeží.

Kateřina Babická
vedoucí kanceláře
RADAMBUK





VZDĚLÁVÁNÍ v Lize lesní moudrosti

Liga lesní moudrosti je dětská organizace, která nabízí celoživotní program a vzdělávání nejenom pro děti a mládež, ale i dospělé členy.

Jeden z prvních kurzů, jehož se účastní lidé ve věku zhruba 14 až 18 let, je Čotokva (výraz pro Lesní školu) Malé lóže – kurz zaměřený především na výchovu mladších vedoucích, kteří vedou pravidelné schůzky dětí, případně pořádají výpravy. Účastníci kurzu jsou rozděleni do několika skupin, ve kterých nejdříve několik dní společně putují neznámou krajinou,



řeší zadané úkoly a případné nenadálé situace. Po setkání všech účastníků probíhají přednášky a tréninkové schůzky, na nichž ostatní účastníci simulují věkovou skupinu, pro kterou je schůzka připravena. Na Čotokvu Malé lóže volně navazuje kurz, který jako organizace vyžadujeme po všech náčelnících našich kmenů – Náčelnické zkoušky. Tento kurz je akreditován MŠMT jako kurz Hlavní vedoucí dětského tábora (do budoucna Hlavní vedoucí zotavovací akce dětí a mládeže). Cílem kurzu je, aby náčelníci kmenů měli základní

povědomí o právní problematice, organizaci tábora, hospodaření, vedení kmene, pedagogice, enviromentální výchově a woodcraftu. Nově chceme – na základě poptávky od bývalých účastníků – kurz lehce přepracovat a mimo jiné třeba zařadit více aktivit zaměřených na komunikační situace (náčelník x rodič / vedení kmene / úřady / děti / náčelnictvo LLM), s nimiž se náčelníci běžně setkávají a necítí se v nich jistí.



Pro dospělé jsou určeny různé tematické Čotokvy – kurzy zaměřené na prohlubování určitých dovedností. V posledních letech proběhly například Čotokvy zaměřené na rozdělování ohně primitivními způsoby, výrobu luků a kožených výrobků nebo putování zimními horami na sněžnicích.

Specifickou kapitolou jsou potom Ohnivěcké čotokvy – kurzy zaměřené pro kmenové ohnivce – kmenové „psychology“ a strážce tradic. Pro ohnivce probíhá během roku ještě několik dalších aktivit zaměřených primárně na osobnostní rozvoj, ale jsou zařazovány i aktuální problémy ze kmenů.

Martin Lehký – Marta
kmen Okwaho, Liga lesní moudrosti
Foto autor



Výchovný systém Dorostové UNIE

Vedeme každé dítě k zodpovědnému životu v lásce vůči Bohu, lidem i sobě. Vycházíme z vlastní osvědčené praxe a převzatých zkušeností jiných organizací (např. Junák – český skaut).

Ilustrace vykresluje výchovný proces, ve kterém si dítě osvojuje nové znalosti a dovednosti spolu se zodpovědností za vlastní život. Mezi základní „vychovatele“ patří vedoucí a vztahy v klubu/oddílu, program schůzek a výprav, celorepublikové zážitkové kurzy a akce a mentoring. Na konci výchovného systému stojí dospělý člověk, který se může stát rádcem nebo vedoucím v klubu/oddílu a v církvi.

Nároky na vedoucí, průběh schůzek nebo výprav a mnohé další praktické zkušenosti jsme popsali v příručce

Kompas, určené pro vedoucí a rádce křesťanských klubů a oddílů Dorostové unie. Práce s dětmi je ukotvena na biblických principech, které se velmi dobře propojují se základními prvky skautské výchovné metody. Například skautský důraz na osobní růst a učení se zkušeností přináší velmi dobré impulzy do práce s dětmi i vedoucími.

Práce s dětmi v konkrétním místě vznikne tak, že člen místní církve, např. Církve bratrské, dá dohromady tým vedoucích. Mezi sebou určí hlavního vedoucího, který požádá Dorostovou unii o členství. K přihlášce patří i plná moc, ve které se hlavní vedoucí zavazuje k duchovnímu, finančnímu, právnímu i zdravotnímu vedení dětského klubu/oddílu. Součástí přihlášky je doporučení vedení církve. Do výchovného systému vstupují členové dobrovolně. Vedoucí a rádci se

nemusí řídit příručkou, jezdit na akce apod. Mohou se inspirovat a využívat některý servis z portfolia organizace. Jinak je tomu u skautských oddílů Dorostové unie.

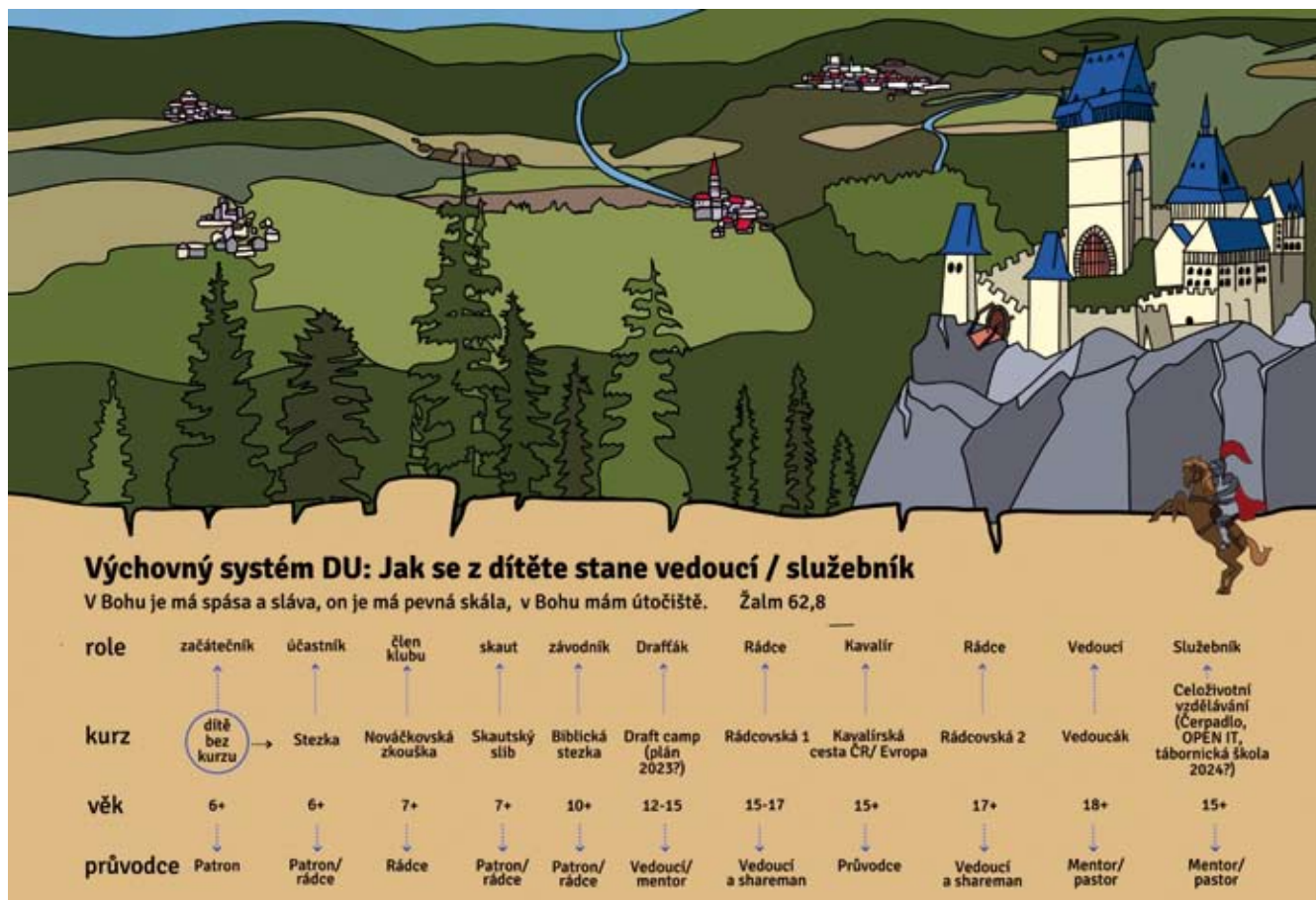


**DOROSTOVÁ UNIE
& DOROSTOVÝ ODBOR
CÍRKVE BRATRSKÉ**

Od roku 2021 vznikají skautské oddíly Dorostové unie, které se na začátku zavazují k dalším povinnostem. Hlavní skautský vedoucí musí absolvovat, Vedoucák, zážitkový kurz pro vedoucí. Doporučován je všem členům týmu 18+. Vedoucák je ukončena obhajobou závěrečné práce. Do roka od dokončení kurzu musí splnit akreditovaný zdravotnický kurz. Skautští rádci musí projít Rádcovskou. Další vzdělávání nabízíme dobrovolně. Stejně tak doporučujeme vzdělávačky jiných organizací.

*Josef Kostelecký
Dorostová unie*

Web: <https://dorostovaunie.cz/>



Jak se vzdělávají TÁBORNÍCI

Česká tábornická unie, z.s. (ČTU)
se v souladu se svým posláním
a v souladu se Strategií vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ zaměřuje v oblasti vzdělávání na posilování pedagogických kompetencí.



Česká tábornická unie



A to tak, aby prostřednictvím přímé práce s dětmi a mládeží ve volném čase rozvíjela, upevňovala a prohlubovala u členů ČTU jejich klíčové životní kompetence, rozvíjela jejich charakter, odpovědnost, zdravý životní styl, adaptabilitu, odolnost, vytrvalost, komunikaci, kreativitu, práci v týmu, řešení problémů, poznání silných a slabých stránek apod.

Členové ČTU se v rámci své práce s dětmi a mladými lidmi, podílejí aktivně na neformálním vzdělávání, do oblasti vzdělávání přinášejí to, co je v dnešní době velmi potřebné a žádané a často v oblasti formálního vzdělávání chybí. Je to mj. výchova prožitkem (zážitková pedagogika), výchova k zodpovědnosti za sebe i za druhé, výchova formou přímého kontaktu dětí a mladých lidí s přírodou, výchova k dobrovolnictví, vedení k participaci apod.

V současné době je příprava našich instruktorů a vedoucích realizována v rámci neakreditovaných vzdělávacích kurzů, kterým říkáme Malá placka (pro instruktory 15–18 let) a Velká placka (kurz pro vedoucí 18+) a kurz pro hospodáře. Vlajkovou lodí v rámci vzdělávacího systému je také Kurz přežití 196 hodin, který navazuje na tradici Ústředních tábornických škol. Mezi kurzy, které má ČTU akreditované, patří Zdravotník zotavovacích akcí (ZZA) a odborná příprava hlavních vedoucích dětských táborů (HVT). Tyto kurzy realizují jednotlivá školící místa ČTU, kterých má ČTU v současnosti osm.

V roce 2022 bylo realizováno 6 kurzů HVT, celkem bylo úspěšně proškoleno 139 nových hlavních vedoucích. Lednové školení jihočeských táborníků proběhlo ve

dvou navazujících víkendech. Jarní školení organizované školícím místem Praha bylo jedno zaměřeno na pražské táborníky a druhé na táborníky z oblasti Velké Lucko. Květnové školení uspořádali táborníci z oblasti Střední Čechy západ. A konečně tradičně táborníci z Jižní Moravy uspořádali dvě plně nabitá školení HVT, jedno v dubnu a jedno v listopadu. Vzdělávací bloky byly klasicky zaměřeny na administrativní zajištění tábora, historii táborníků jako organizace, legislativní otázky, na ekonomiku, první pomoc a bezpečnost práce s dětmi, zážitkovou pedagogiku, táborovou hygienu, psychologii. Lektoři připravují školení tak, aby se střídal teoretický i praktický program, přestávky jsou vyplněny inspirativními hrami, které si potom frekventanti přinášejí do svých oddílů a klubů. Každé školící místo, ale samozřejmě i každá Velká rada oblasti či samotné tábornické kluby pořádají kromě výše uvedeného ještě samostatné vzdělávací aktivity, které pokrývají potřeby jejich členů. Například Jihočeská oblast uspořádala (v rámci projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/18-071/0016592 Neformální vzdělávání v České tábornické unii) vzdělávací blok zaměřený na rozšiřování povědomí o sexuálním obtěžování, násilí a jeho prevenci, kdy se dvě členky oblasti seznámily s metodami prevence rizikového sexuálního chování a navrhly nový interní kurz pro členy ČTU rámci vzdělávacího systému České tábornické unie. Úspěšně jej zrealizovaly na podzim 2022. Cílovou skupinou byli instruktoři ve věkovém rozpětí 13 až 17 let. Součástí kurzu byla například tvorba postupu „Co mám dělat, když se s rizikovým sexuálním chováním setkám“ nebo výroba pomůcky, která by měla sloužit k informování dalších vedoucích o problematice rizikového sexuálního chování. Účastníci vytvořili materiál, který může být využit na sociálních sítích a či vytištěn jako letáčky.



V T.K. Modrý Kruh Praha proběhl zážitkový kurz první pomoci ZDrSEM STANDARD a Kurz o psychickém bezpečí účastníků kurzů aneb práce s psychickými riziky zážitkových programů. T.K. Poutníci Praha zase pro své členy pořádal Tábornickou školu či T.O. Hunkpapa z Chomutova připravil Zážitkový a vzdělávací pobyt v přírodě pro děti a mládež na motivy knihy Jaroslava Foglara Hoši od Bobří řeky. Určitě jsme nevyjmenovaly všechny aktivity.

ČTU se také věnuje odborné přípravě v rámci Národní soustavy kvalifikací, má akreditovaný kvalifikační kurz Keramik-modelář a dále má v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků akreditované kurzy Víkendový kurz keramiky, Letní keramická škola, Modelování z hlíny, Dekorování keramiky, Enkaustika pro začátečníky. Zároveň

začínáme připravovat autorizaci dalších vzdělávacích aktivit, například Vedoucí volnočasových aktivit dětí a mládeže či Hlavní vedoucí zotavovací akce dětí a mládeže.

Nesmíme také zapomenout na vzdělávání vedení ČTU, na jaro 2023 připravujeme kurz Zpětné vazby pro členy ústředí a náčelnictvo. Členům celé ČTU bude nabídnut vzdělávací kurz na téma lhaní, šikana, poruchy příjmu

potravy či látkové a nelátkové závislosti, o které projeví členové zájem na loňském Sněmu ČTU. Oblast vzdělávání v ČTU je nastavena tak, aby odpovídala aktuálním potřebám organizace a aby umožnila svým členům kvalitní práci s dětmi a mládeží ve volném čase.

Lenka Fialková a Renata Švestková
ČTU

NÁČELNICKÁ čelenka i sekera mají kolovat

Na Štědrý den se vedoucí oddílu TOM Veverk tradičně a rituálně potopilo do studených vod naší místní pískovny. Zpátky se vynořilo vedení nové, společně odhlasované na předvánoční poradě.



Do zmrzlých, ale odhodlaných prstů byla tedy po dlouhých letech předána náčelnická sekera hlavního vedoucího oddílu i symbolický nůž vedoucího tábora. Tyto i ostatní funkce (účetní, zdravotník, vedoucí schůzek, oddílových zkoušek, aj.) byly staršími volené, diskutované a nakonec tedy i svorně ustanovené. Na dva roky.

Řekli jsme si, že zodpovědnost, náčelnická čelenka i jiné role mají kolovat. Inspiraci jsme si vzali jak v Lize lesní moudrosti, tak i u některých našich

spřátelených oddílů. Při listopadové poradě se tedy každý mohl hlásit na každou z rolí. Sdílely se vize, nápady, směry, ale dávala se i zpětná vazba. V závěru se pak o všem hlasovalo. A myslím si, že to dopadlo výtečně.

Nyní, již jako hlavní vedoucí ve výslužbě, mohu s klidným srdcem říci, že jsem na nové vedení, a hlavně samotný průběh i výsledek předávání funkcí velmi hrdý. Těším se, co nového nám princip obměny v této dvouletce, ke které jsme tak dlouho špěli, přinese. Snažili jsme se hledat nové cesty, ve kterých by se každý našel, a přispěl tak svým úsilím k posílení oddílu.

A jak je to ve vašem oddílu s rolemi, předáváním vedení a zodpovědností?

Dobře víme, že to není jednoduché. Určitě nemáme jistotu jediného



správného řešení – také stále hledáme a zkoušíme. Systémů jak řešit obměnu vedení v oddílu je mnoho. Stejně četné jsou nástrahy v náročných situacích. Na tom, aby oddíl nejen nějak existoval, ale i dobře prosperoval a stále vzkvétal, je třeba pilně pracovat.

Rádi si od vás vezmeme inspiraci, zkušenosti i nápady. Napište!

Matěj Chour
TOM Veverk
Brandýs nad Labem



Pionýrská ŠKOLA



V Pionýru dlouhodobě klademe na vzdělávání našich dobrovolníků velký důraz. Ať už se jedná o získávání povinných kvalifikací, nebo nadstavbové a neformální kurzy, vždy se snažíme, aby byly pro účastníky přínosem, ale zároveň byly naplněny obyčejným člověčenstvím a účastníci z nich odjížděli s pocitem dobře investovaného času. Co si budeme povídat – čas dobrovolníka je cennou komoditou.



Vzali jsme si to dobré

V době covidové jsme se naučili vypořádat se spoustou problémů, jedním z nich bylo i to, že jsme se nemohli osobně setkávat – například na kurzech a na školeních. A tak padlo rozhodnutí – přesuneme se do „onlajnu“. Během relativně krátké doby jsme vyčlenili na našem webu prostor, kde našli zájemci o získání základních pionýrských kvalifikací přehledně všechny studijní materiály, ať už v podobě prezentací, kde je vypíchnuté to podstatné, nebo videí k jednotlivým tématům. I po covidu jsme nechali tyto stránky dostupné, protože se ukázalo, že je pro všechny přínosem, když přijedou lidé na kurz a mají již nastudovanou teorii, kterou si potom v průběhu prezenční části kurzu upevňují. Lektorů si kombinovanou formu kurzů pochvalují, protože již mohou navazovat na teoretické znalosti získané samostudiem a prezenční část kurzu mohou vyšperkovat aktivitami, na něž by jim při výuce teorie nezbyl čas. To, aby účastníci kurzů měli zvládnuté základní teoretické znalosti, máme ošetřeno testem. Každý účastník kurzu jej musí absolvovat ještě před tím, než se účastní prezenční části kurzu, která je pak za odměnu. „Rádi bychom se jednou dostali do stavu, kdy možnost získat kvalifikaci není povinnost, ale odměna,“ říká Jana Světlíková, členka Výkonného výboru České rady Pionýra, která má v gesci oblast vzdělávání a pokračuje: „Onlajn nám slouží i v případě pořádání celorepublikových seminářů na různá témata. Ušetříme tak čas dobrovolníkům, kteří by se kvůli dvěma hodinám semináře trmáceli přes polovinu republiky.“

Možnost setkávat se je motivační

Celá řada pionýrských vzdělávacích center již dnes nabízí ve spolupráci s krajskými organizacemi svým pionýrským pracovníkům setkání, kdy hlavní prim hraje výměna zkušeností, doplnění aktuálních informací ovlivňujících činnost spolku a bonusem je příležitost se setkat. O tato setkání je velký zájem a účastníci z nich odjíždí nadšení a namotivovaní k další dobrovolnické práci.

Na principu setkávání se a výměny zkušeností je založena i největší pionýrská celorepubliková vzdělávací akce – Kamínka. Tuto tradiční akci připravujeme letos po tříleté pauze v Jihlavě. Kamínka jsou místem určeným pro setkávání pionýrek a pionýrů z celé republiky. Jsou pro ty, kteří se chtějí něco nového dovédat, poznávat a vzdělávat se v různých oblastech, ale také jsou místem pro výměnu názorů, zkušeností a poznatků, které se zde předávají tou nejpřirozenější cestou – osobním kontaktem.

Každý účastník si může z nabídky různě zaměřených dílen (tvořivé, sportovní, technické, ...), seminářů, diskuzních stolů a celé řady dalších aktivit sestavit svůj vlastní program. Když si bude chtít ve svém nabitém programu odpočinout nebo zrelaxovat, může zajít do čajovny na dobrý čaj nebo si zahrát deskovku do herny. Na nudu zde není prostor.

Kamínka jsou určena oddílovým vedoucím, instruktorkám a instruktorům... zkrátka všem pionýrským pracovníkům starším 15 let. Snažíme se umožnit účast na akci i rodičům s malými dětmi tím, že pro děti je v provozu školička. Děti mají zkrátka svůj program, uzpůsobený jejich věku a starají se o ně vedoucí, kteří celoročně pracují s menšími dětmi. I pro děti, které přijedou s rodiči, jsou tak Kamínka naplněná zajímavými aktivitami.

Celá řada lektorů je zároveň i účastníky, kteří když ne- lektorují, mohou si vybrat dílny, na které se jdou podívat a vyzkoušet si něco nového.

Setkává se zde nadějně a nadšeně mládí s podobně nadšenými zkušenými vedoucími. Všichni sem jedou načerpat zkušenosti a inspiraci nebo se o ni podělit. Tři roky nám tato akce chyběla a už se na ni moc těšíme, protože jedním z hlavních důvodů, proč na Kamínka jezdíme je to, že je nám tam společně dobře.

Anna Nováková
Pionýr





Staň se LEADEREM

Workcamp je dobrovolnický projekt, kde spolu skupina dobrovolníků a dobrovolnic z celého světa pracuje na prospěšném projektu, tráví společně volný čas a poznávají okolí. A každý takový workcamp potřebuje svého leadera.

Organizace INEX plánuje na letošní sezónu 30 až 40 českých workcampů, což znamená, že bude potřeba 60 až 80 vedoucích.

Staneš se jedním/jednou z nich?



Náplní práce vedoucího/vedoucí workcampu je vést skupinu dobrovolníků a dobrovolnic, komunikovat úkoly, motivovat a koordinovat volný čas. Být vedoucím je tak skvělou příležitostí k sebezvoji a získání spousty skvělých zkušeností. Vedoucí se naučí řešit situace za pochodu, zlepšit si organizační schopnosti a komunikaci, zdokonalí se v angličtině. Vedení workcampu tak určitě obohatí životopis o zajímavou položku, a vybrané vysoké školy dokonce vedení workcampů už uznávají jako stáž.

INEX pro nové vedoucí každoročně pořádá víkendové školení vedoucích, kde se účastníci dozvědí, jak předcházet konfliktům, jak správně motivovat tým nebo co říct novinářům, pokud přijdou udělat reportáž z workcampu. A přestože rolí vedoucího není být zdravotníkem, INEX pořádá i školení zdravotní, aby účastníci věděli, jak zareagovat na drobná zranění.

Vzdělávací cyklus **Vedoucí workcampu** je zdarma. Zájemci musí pouze uhradit zálohu 800Kč, kterou INEX navrátí po odvedení workcampu. V ceně vratné zálohy je školení vedoucích, školení zdravotní, ubytování, doprava, kapesné, vzdělávací materiály, naše průběžná podpora a 25% sleva na registrační poplatek na případný workcamp v zahraničí ve stejném roce.

Jediné podmínky jsou věk minimálně 18 let a schopnost aspoň základní komunikace v angličtině. Přihlásit se je možné i společně s kamarádem nebo kamarádkou.

Tak neváhej a přihlas se! Více na stránkách INEXu.

Čeští dobrovolníci DO TURECKA

Turecká organizace GSM – Gençlik Servisleri Merkezi (GSM – Youth Services Center) připravila od dubna do září cyklus krátkodobých mezinárodních dobrovolnických projektů (tzv. workcampů), jejichž cílem bude pomoci zmírnit následky zemětřesení, které Turecko postihlo začátkem února 2023.

Skrze mezinárodní partnerství s českou organizací INEX – Sdružení dobrovolných aktivit (INEX–SDA) se do projektu Earthquake Solidarity budou moci zapojit i dobrovolníci z České republiky. Přihlášky jsou otevřeny od 13. března.

„Účastníci workcampu budou asistovat při přípravě provizorních obydlí, podílet se na programech psychosociální podpory, pořádat aktivity pro děti a mládež, pracovat se seniory a lidmi se znevýhodněními, kteří potřebují zvýšenou péči, nebo asistovat při poskytování služeb veřejného zdravotnictví, hygieny a úklidu,“ přibližuje náplň práce Alena Cabalka, koordinátorka vysílání dobrovolníků do zahraničí. Zástupci organizace GSM rovněž očekávají, že přítomnost mladých dobrovolníků z různých zemí může posloužit jako zdroj naděje pro místní obyvatele a oběti katastrofy. Projekt se zrealizuje v Mezitli (širší oblast města Mersin), kam byla velká část zemětřesením postiženého obyvatelstva přesunuta. Celkem se od 14. dubna do 15. září uskuteční 11 dvoutýdenních turnusů. Každého se může zúčastnit až osm dobrovolníků z různých zemí. Projekt je otevřen zájemcům ve věku 18 až 30 let. Komunikačním jazykem je angličtina.

Dobrovolníci z České republiky se budou moci zapojit díky organizaci INEX – Sdružení dobrovolných aktivit a jejímu členství v mezinárodní síti Alliance of European Voluntary Service Organizations. Organizace INEX je na poli mezinárodního dobrovolnictví aktivní od roku 1991 a každoročně pomáhá zprostředkovat výjezd na mezinárodní workcampy přibližně 300 až 500 českým dobrovolníkům.

Workcampy obvykle trvají 2–3 týdny. Během projektu mezinárodně složená skupina dobrovolníků pracuje na veřejně prospěšných iniciativách, náplň bývá velice různorodá. Zastoupeny jsou projekty zaměřené na ochranu přírody, rekonstrukci památek, práci s dětmi či znevýhodněnými lidmi nebo také na organizaci kulturních událostí. Koncept workcampů vznikl v roce 1920, kdy u francouzského města Verdun proběhl dobrovolnický projekt, během něhož si účastníci z navzájem dříve nepřátelských zemí dali za cíl společnými silami obnovit válkou zničené město.

INEX–SDA

Foto Marek Šurkala



Záruka PRO DĚTI

Jednou z prvních akcí českého Předsednictví v Radě EU byla počátkem loňského července konference na vysoké úrovni na téma podpory dětí v kontextu Záruky pro děti. Možná jste slyšeli o tzv. Záruce pro mládež, ale záruka pro děti?

Ano, po několika letech přišla v EU řada i na děti. Tedy přesněji řečeno na participaci, tedy účast dětí na rozhodování, na řešení dětské chudoby, podporu rodin a další důležitá témata, ovlivňující život těch nejmenších z nás (všeobecně charakterizovaných věkem do 18 let).

Cílem Záruky pro děti je předcházet sociálnímu vyloučení dětí v nouzi a bojovat proti němu zajištěním jejich rovného a efektivního přístupu ke klíčovým službám (k předškolnímu vzdělávání a péči, ke vzdělávání (včetně školních činností), ke zdravotní péči, výživě a bydlení). Záruka pro děti má přispět k implementaci zásady 11 Evropského pilíře sociálních práv, která stanoví právo všech dětí na cenově dostupné a kvalitní vzdělávání a péči v raném věku, na ochranu před chudobou a na zvláštní opatření pro zvýšení rovných příležitostí všech dětí ze znevýhodněných prostředí. Záruka pro děti by také měla napomoci ke snížení počtu osob žijících v chudobě o 15 milionů, včetně nejméně pět milionů dětí do roku 2030.

Konference v Praze se zúčastnil

evropský komisař Nicolas Schmidt, část z ní moderoval ministr Marian Jurečka, v panelu vystoupilo několik ministrů a ministryň či naše vládní zmocněnkyně pro lidská práva Klára Laurenčíková. A v jednom panelu také mladí lidé z českých parlamentů dětí a mládeže.

Témat prezentací i diskusí bylo mnoho – od pomoci dětem prchajícím z napadené Ukrajiny, přes mentální zdraví dětí v post-covidové době, zapojování dětí do rozhodování o svém životě, až třeba po digitální propasti mezi dětmi a dospělými. Jak někteří účastníci a účastnice uvedli, nezastupitelnou roli vedle státu hraje občanská společnost. A neměli bychom se kromě příkladů dobré praxe bát učit se i z chyb ostatních. V tomto směru byla konference otevřená a poměrně upřímná. Estonská ministryně pro sociální ochranu tak například zmínila, že až dvě třetiny lidí si nedokážou říci o pomoc, že je třeba více informovat o právech dětí a rodin. Španělská generální ředitelka pro práva dětí a mládeže zase mluvila o více než 2,3 milionech dětí žijících u nich pod úrovní chudoby, s problémy s dodávkami energií a zároveň dětskou obezitou (danou špatnými nutričními návyky).

Účastníci proto v návaznosti na to diskutovali národní akční plány, které se zanedlouho potom měly odesílat do Bruselu jako závazky k naplňování cílů

Záruky pro mládež. Český schválila vláda 16. listopadu 2022. Zastavme se u něj. Navazuje na několik národních cílů z implementace Evropského pilíře sociálních práv, konkrétně následující tři:

- Dílčí cíl pro oblast zaměstnanosti: Zvýšení nabídky institucionálních služeb péče o děti: V ČR vznikne do roku 2030 dalších 7,5 tisíc míst v dětských skupinách pro děti předškolního věku za účelem lepšího sladění pracovního a soukromého života a podpory větší účasti žen na trhu práce. Dále dojde ke snížení míry NEET (Not in Education, Employment or Training – podíl mladých ve věku 15–29 let, kteří nejsou zaměstnáni ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy) na 9% z aktuálních 11% (rok 2020).



- Dílčí cíl pro oblast dovedností: Snížení míry předčasných odchodů ze vzdělávání: V ČR dojde ke snížení míry předčasných odchodů ze vzdělávání na 5,5% do roku 2030.

- Hlavní cíl pro oblast sociálního začleňování: Příspěvek ČR k naplnění celoevropského cíle je stanoven na snížení počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením o 120 000 osob do roku 2030. Důležitými předpoklady odstranění hlavních příčin chudoby a sociálního vyloučení jsou zapojení znevýhodněných osob do trhu práce, rozvíjení minimálních příjmových schémat, zajištění dostatečných dávkových systémů pro rodiny a osoby ve stanovených situacích, investování do péče a vzdělání dětí a prolomení mezigeneračních cyklů znevýhodnění, do dostupnosti kvalitního bydlení, přístupu k základním službám, včetně

preventivních sociálních služeb atd. Dílčím cílem je snížení počtu dětí (ve věku 0–17 let) ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením o 50 tisíc do roku 2030.

Národní akční plán k naplnění Záruky pro děti na období 2022–2030 obsahuje popis stávajících a plánovaných opatření zaměřených na zlepšení rovného a efektivního přístupu dětí v nouzi ke klíčovým službám.

Jedná se o:

- oblast účinného a bezplatného přístupu k předškolnímu vzdělávání a péči, vzdělávání a školním činnostem;
- přístup ke zdravému jídlu každý školní den;
- přístup k účinné a bezplatné zdravotní péči;
- přístup k dostatečné a zdravé výživě;
- přístup k odpovídajícímu bydlení.



Jako „dětí v nouzi“ jsou na území ČR identifikovány osoby mladší 18 let trpící chudobou či sociálním vyloučením nebo chudobou či sociálním vyloučením ohrožené. Akční plán je dál dělí do 18 kategorií, např. děti žijící v neúplné rodině (se sólo rodičem), děti žijící v sociálně vyloučených lokalitách, děti a mladiství ukrajinských uprchlíků do 18 let, děti se zdravotním postižením (včetně psychického onemocnění) nebo děti, které předčasně ukončují školní docházku.



Tyto kategorie pak poměrně detailně charakterizuje a dále analyzuje ve vztahu k výše uvedeným klíčovým službám. Následuje stručnější, ale výstižný přehled hlavních identifikovaných problémů v ČR v oblasti podpory dětí v nouzi a souvisejících cílů v jednotlivých oblastech Záruky pro děti s návaznými hlavními indikátory, způsobem monitoringu a evaluace.

Zajímavé jsou například problémy identifikované v politickém podpůrném rámci:

- nedostatečně ukotvená spolupráce mezi celostátní a regionální úrovní, a s dalšími aktéry (NNO a další zúčastněné subjekty) v oblasti podpory rodin s dětmi v nouzi;
- chybí systémové zahrnutí dětí do rozhodovacích procesů;
- nedostatečný důraz na preventivní a vzdělávací aktivity pro rodiny s dětmi;
- ztížený přístup rodičů s dětmi na trh práce;
- nedostatečná podpora sociální práce s rodinami s dětmi v nouzi;
- nedostatečná informovanost o aktivitách a opatřeních na podporu rodin (v oblasti vzdělávání, zdravotní péče, zdravé výživy, bydlení).

Na navržené cíle navazují i možnosti financování. A konečně na závěreč-

ných 32 stranách přichází ministerstvo práce a sociálních věcí spolu s dalšími resorty s 27 doporučeními, rozdělenými do detailních 125 cílů a opatření. Jedním z nich například je „vytvoření prostředí přátelského k zapojování dětí do rozhodovacích procesů“, s čímž by měla napomoci česká účast v projektu *Participace* (jedná se o projekt „Strengthening the participation of children in policy and decision making at the national level in EU member states“, jehož realizátorem je Rada Evropy a MPSV je partnerem projektu).

Národní akční plán z Záruky pro děti se zdá být velmi fundovaně a detailně zpracovaný. A předpokládá úzkou spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi. Věřme, že tak bude i uskutečňován. Problémy, jimiž se zabývá, se totiž bez vzájemného doplnění státu a NNO vyřešit nedají.

*Pavel Trantina
Ilustrační foto archiv ČRD*

Údaje z článku jsme poskytli i do databáze národních politik Youthwiki – online encyklopedie národních politik mládeže v Evropě, podpořené programem Erasmus+. Na webu najdete další informace o sociální inkluzi dětí a mládeže.

Více online: <https://national-policies.eacea.ec.europa.eu/youthwiki/chapters/czech-republic/4-social-inclusion>



Youth Wiki

Tomáš Řehák v RADĚ ČT

Tomáš Řehák, kterého nominovala Česká rada dětí a mládeže a Junák – český skaut, byl zvolen členem Rady České televize. V tajném hlasování poslanců dostal 90 hlasů, přičemž hranice pro zvolení byla 85 hlasů. Gratulujeme!

„Budu se snažit dělat to dobře,“ okomentoval zprávu na svém Facebooku Tomáš Řehák.

„Roli veřejnoprávního média považujeme za zásadní. Jsme rádi, že

poslanci vybrali tak kvalitního a důvěryhodného kandidáta, jakým je Tomáš Řehák,“ říká předseda ČRD M Aleš Sedláček.

Novým členem Rady České televize se tedy stal dlouholetý ředitel Městské knihovny v Praze Tomáš Řehák, novým členem Rady Českého rozhlasu redaktor nakladatelství Argo Oldřich Vágner.

Na sněmovní schůzi 22. února 2023 je v tajné volbě vybrali poslanci. Ke



zvolení bylo potřeba nejméně 85 poslanceckých hlasů. Oba jich dostali po devadesáti.

ČRD M, -red-
Foto Jiří Majer

Vzdělávání v RDMP

Mezi benefity, které nabízí svým členským formacím Rada dětí a mládeže hlavního města Prahy (RDMP), je také vzdělávání vedoucích.

RDMP zastupuje své členské organizace vůči jednotlivým městským částem, Magistrátu hlavního města Prahy či České radě dětí a mládeže.

Poskytuje jim podporu v oblasti spolkového práva, účetnictví a hospodaření s rozpočty organizací, s fundraisingem, ale také velké množství benefitů díky členství v České radě dětí a mládeže (ČRD M).

Skrze naše poslání, které zmiňuje vzdělávání a podporu činnosti volnočasových aktivit s dětmi a mládeží, usilujeme o z kvalitňování práce dobrovolníků.

Pro naplňování tohoto důležitého úkolu, který přímo dopadá na děti a mládež v hlavním městě, pořádáme nebo zprostředkováváme členům školení a vzdělávací kurzy.

V rámci naší vzdělávací strategie pracujeme prostřednictvím čtyř pilířů vzdělávání.

Pomocí sociálních sítí a přímého

mailingu informujeme spolky o aktualitách v oblasti legislativních podmínek spolkové existence či dotačních programů na podporu volnočasových aktivit pro děti a mládež vypsanych Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy nebo jednotlivými radnicemi městských částí či přímo Magistrátem.

Druhým pilířem našeho vzdělávání je přímé informování skrze společné akce nebo individuální konzultace, jež umožňují zvyšovat kvalitu práce dobrovolníků nebo pracovníků členských spolků díky konkrétním a detailním řešením jejich problémů. Individuální přístup je pro nás velmi důležitý a považujeme jej za nejefektivnější.



Třetím pilířem jsou naše interní školení a sdílení příkladů dobré praxe. Školení se zaměřují na aktuální trendy v oblasti práce s dětmi či spolkové činnosti, které by mohly naše členy

zajímat. Sdílení příkladů dobré praxe mezi dobrovolníky jednotlivých organizací využívá zkušeností jednotlivců a umožňuje šíření efektivních a kvalitních nápadů či inspirací.

Vše výše uvedené poskytujeme svým členům zdarma a bez úplaty.

V rámci pilíře číslo čtyři nabízíme finanční podporu na kurzech pořádaných Vzdělávacími Českou radou dětí a mládeže, protože se jedná o velmi kvalitní soubor vzdělávacích programů, akreditovaných v rámci vyhlášky o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, které přímo cílí na práci s dětmi a mládeží.

Jelikož jsou kurzy ČRD M zpoplatněny, snažíme se pro naše členy cenu snížit i naším příspěvkem.

Jsme ochotni přispět i v případech, když se náš člen rozhodne navštívit jiné vzdělávací centrum či organizaci.

Čtvrtý pilíř našeho vzdělávacího systému využívá externích a velmi kvalitních služeb, čímž dosahuje nejlepších možných výsledků, a proto je podpora této oblasti podle nás velmi důležitá.

Na závěr bych chtěl vzkázat všem čtenářům: V případě zájmu o vzdělávání, které povede ke zvýšení kvality práce s dětmi a mládeží, rádi Vám pomůžeme, ať už svým know-how, nebo třeba finančně, pokud jste z Prahy či Středočeského kraje.

Neváhejte se na nás obrátit.

Jakub Sotl
ředitel kanceláře RDMP

Svíčky pro UKRAJINU



Svíčky v plechovce vyráběla v Česku také řada dalších spolků a dobrovolníků, včetně žen a dětí z Ukrajiny.

(www.skaut.cz/svickyproukrajinu)

Sbírku na podporu lidí na Ukrajině, do které se mohl zapojit úplně každý, pořádali v únoru a březnu 2023 skauti a skautky. Sbírali vosk, parafín, zbytky svíček i plechovky od potravin, vyráběli svíčky v plechovce a postup výroby učili i další zájemce.

Vynález z 2. světové války dokáže v mrazivém počasí a v oblastech se zničenou energetickou infrastrukturou výrazně usnadnit život obyvatel Ukrajiny.

Ruské útoky na Ukrajině poničily infrastrukturu, a proto má mnoho obcí potíže s dodávkami energií a výpadky proudu, řada míst je zcela zničená. Obyvatele Ukrajiny trápí mrazivé počasí i tma. Svíčky v plechovce začali vyrábět sami Ukrajinci, jde o postup známý z 2. světové války, kdy tento vynález používali vojáci v zákopech. Materiál na výrobu však není všude v zemi dobře dostupný. Právě proto se rozhodli čeští skauti spojit síly s těmi ukrajinskými a vyhlásili sbírku **Světlo a teplo pro Ukrajinu**.

„Svíčka v plechovce je užitečný pomocník. Hoří dlouhé hodiny a dovede zahřát celou místnost. Dá se nad ní

ohřát jídlo nebo zmrzlé ruce či nohy, poslouží ke svícení. Výrobu zvládne skoro každý, stačí správným způsobem smotat do plechovky od potravin vlnitý karton a zalít roztaveným voskem nebo parafínem. A navíc přitom můžeme dobře zužitkovat odpad,“ líčí koordinátor sbírky Jan Lukačevič.

„Mnoho lidí trápí zprávy z Ukrajiny, ale nejsou si jistí, jak by mohli pomoci, nebo jim třeba jejich vlastní situace poskytuje velmi omezené možnosti. Právě proto považujeme za důležité, že v této sbírce může přiložit ruku k dílu opravdu skoro každý,“ uvedla mluvčí českých skautů Barbora Trojak. „Věříme, že je třeba nezapomínat na to, že nedaleko nás lidé trpí ve válce. A jako organizace pro děti a mládež jsme se snažili najít takový způsob pomoci, který by měl i výchovný aspekt a dal se zapojit do naší práce s kluky a holkami v oddílech,“ dodala.



A jak to celé dopadlo?

- Zapojilo se více než 50 skautských oddílů z celého Česka a desítky dalších lidí;
- přišlo přes 150 balíků s materiálem;
- vyrobili a odeslali jsme cca 8 tisíc svíček v plechovce, stovky kilo vosku a parafínu a další materiál na výrobu;
- setkali jsme se s velmi vřelou a nadšenou reakcí ze strany veřejnosti a skautské oddíly tuhle možnost zapojení uvítaly – obzvláště možnost přijít vyrábět do společné dílny během schůzky;
- podařilo se nám protnout s ukrajinskou komunitou v Praze a vytvořit živý prostor, kam chodili společně vyrábět všichni – desítky českých skautů, ukrajinských rodin i dobrovolníků z řad veřejnosti; Ukrajinci si naší pomoci hodně cení a prostorem byli upřímně nadšení.

Junák – český skaut

Foto Lucie Horáková a archiv akce



V Praze měli díky vstřícnosti Holešovické tržnice skauti k dispozici halu 29, která fungovala jako sběrná a zároveň i výrobní místo – dílna.

V Brně spojili skauti síly s Ženským vzdělávacím spolkem Vesna, kam mohli zájemci přijít na workshop výroby svíček. Sběrným místem pro materiál byl také Skautský institut na Moravském náměstí.

Z obou míst putovaly hotové svíčky i materiál na jejich výrobu díky spolupráci s Rotary k ukrajinským skautům a skautkám, kteří se postarali o distribuci na Ukrajině.

Díky podpoře společnosti Zásilkovna bylo rovněž možné zapojit se na dálku a zdarma poslat balík s materiálem nebo hotovými svíčkami.



LABORATOŘ v Malém Tibetu

Po pěti letech se podařilo spolku Brontosauři v Himálajích dokončit školní laboratoř ve škole Spring Dale ve vesnici Mulbekh v Malém Tibetu.

Stavbu nové školní budovy prodloužily změny ve stavebním týmu, investice do nových konstrukčních technologií, koronavirus, ale i finanční nákladnost velmi specifické budovy.

Odměnou nám všem jsou nové čtyři třídy, jaké nikde jinde v Malém Tibetu nenajdete – krásné, moderní, ale citlivě zasazené do tamního prostředí.

První výuku v nové školní laboratoři realizovalo 30 českých vědců a učitelů. Děti z naší školy měly po dvou letech pauzy tolik oblíbený čtrnáctidenní nával vzdělávacích zážitků.

Neuvěřitelná náhoda byla, že Dordžej z propagačního videa Fyzika, které v roce 2020 přineslo na dokončení laboratoře obrovskou pozornost a kde jej máma zavřela



do chléva za trest za jeho raketu na Mars, s dobrovolníky skutečně stavěl raketu. Dobrá zpráva je, že zaracha za to tentokrát nedostal ☺

Brontosauři v Himálajích

Víte, že...

...první kontakty se školou

v Mulbekhu navázali Brontosauři v Himálajích již v r. 2007?

...od té doby pomohli postavit a financovat v Mulbekhu dvě další školní budovy?


**Brontosauři
V HIMÁLAJÍCH**

Zlatý ÁMOS 2023

Semifinále jubilejního 30. ročníku ankety Zlatý Ámos se uskutečnilo ve čtvrtek 9. března v zrcadlových sálech ministerstva školství.

Finále ankety o nejoblíbenějšího učitele Zlatý Ámos je už tradičně spojeno s oslavou Dne učitelů a proběhlo v pátek 24. března 2023. O titul Zlatý Ámos 2023 soutěžilo šest pedagogů.

Z regionálních kol, ve kterých své pedagogy obhajovali jejich žáci, přijelo do Prahy na semifinále osmnáct vítězů. Žáci své nejoblíbenější učitelky a učitele vybavili třemi předměty, které jim měly pomoci k postupu do finále a zároveň symbolizovaly jejich vzájemný vztah.

Nejlépe se to povedlo žákům Milana Arnera z Konzervatoře a SŠ Jana Deyla v Praze, Jana Hrabici ze ZŠ Vrchní Opava-Kateřinky, Davida Jordy ze SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené Praha 5, Daniely Krátké z České lesnické akademie Trutnov, Dalibora Tomáše ze ZŠ a NŠ Ostrčilova v Ostravě, Petry Urbáškové z Gymnázia Jakuba Škody v Přerově.

Fantazie a nápaditost dětí šly ruku v ruce s přesvědčivou prezentací jejich učitelů. Ramínko, šatnová tyč, šála úsměvů, kameny, běžecké boty, plyšák, pomalované šaty, paruka, plakát s fotografiemi a básničkami dětí, ale třeba

i hudební nástroj či slepecká hůl, to všechno může dokládat, jak moc a proč mají děti své kantory rády, proč si jich váží a respektují je.

Vítězná šestice se utkala ve finále o tituly Ámos ČT edu, Ámos sympaťák, Dětský Ámos a Zlatý Ámos 2023.

30. Zlatým Ámosem se stala Daniela Krátká. Zároveň ji dětská porota zvolila Dětským Ámosem 2023.

Titul Ámos sympaťák získal Jan Hrabica. Česká televize si jako svého Ámose vybrala Janu Patkovou. Stříbrný partner ankety Fly United ocenil Alexandru Lochovou. Zlatou Ámosku korunoval v sobotu 25. března na gala-večeru ministr školství, mládeže a tělovýchovy Vladimír Balaš.

Záznam finále včetně korunovace lze najít na iVysílání ČT. *Dětská tisková agentura (DTA)*

Podrobnosti na: www.zlatyamos.cz



ČSOP vyhlásil ROK KONIKLECŮ

Rok 2023 vyhlásil Český svaz ochránců přírody (ČSOP) Rokem konikleců. Chce jím upozornit nejen na tyto krásné jarní květiny, ale i na ohrožení a ochranu lokalit, kde rostou, tedy hlavně stepí a lesostepí.



Koniklec alpský (vlevo), a koniklec český, Český kras (vpravo), foto Jan Moravec

V České republice roste planě pět druhů konikleců. Všechny patří mezi vzácné a chráněné druhy naší přírody. Relativně nejběžnější jsou koniklec velkokvětý a koniklec luční, které lze stále ještě nalézt na stovkách lokalit; koniklec velkokvětý přirozeně výhradně na jižní a střední Moravě, koniklec luční v menší míře též na Moravě, především však ve středních a severozápadních Čechách. Koniklec otevřený má u nás již jen posledních zhruba dvacet lokalit, především v Podkrusnohoří, Českém středohoří a Podbezdězí. Ještě mnohem hůře je na tom koniklec jarní, který přežívá v Čechách na posledních pár lokalitách, na Moravě je pravděpodobně vyhynulý. Raritou je vysokohorský koniklec alpský, vyskytující se u nás výhradně v Krkonoších. Je také jediným našim bíle kvetoucím koniklecem, všechny

Koniklec velkokvětý, Pálava, foto Jan Moravec



ostatní druhy kvetou v různých odstínech fialové. Koniklece potřebují ke svému životu sušší osluněná místa s nepříliš zapojeným porostem jiných rostlin. Najdeme je tedy nejčastěji na různých suchých stráních, skalách, světelných lesích (často borových), na horských loukách. Proč jsou koniklece vzácné? V minulosti zanikaly kvůli zástavbě, zalesňování či jinému nevhodnému využití celé lokality. To už dnes doufejme vzhledem k zákonné ochraně všech druhů konikleců nehrozí, koniklece však nadále ubývají kvůli změnám prostředí. Jak již bylo řečeno, potřebují světlo a volný prostor. Často jde o bývalé pastviny, kde zvířata udržovala nízký porost a kopýtky narušovala drn. Jinde se alespoň pravidelně sekala tráva. Krom toho, že tohle po staletí tradiční využívání ve druhé polovině minulého století ustalo, přidal se i další problém. V důsledku různých lidských aktivit je dnes v přírodě ohromné množství živin (zejména dusíku), které způsobuje, že vše zarůstá mnohem rychleji než kdy dřív; často zarůstají křovinami i skály, které byly vždy přirozeně holé. Už tak oslabené populace konikleců následně decimuje přemnožená zvěř, především srnčí, které koniklece abnormálně chutnají.

Co s tím?

Primárně zajistit ochranu a péči o místa, kde dosud koniklece rostou. Obnovit pastvu, načasovanou do vhodných období roku, nebo vzít do rukou pily, kosa, křovinořezy... Právě o to se na mnoha lokalitách již desetiletí starají místní organizace ČSOP a další pozemkové spolky.

Můžete jim pomoci i vy (www.vikendproprrodu.cz).

Na některých místech se kvůli zvěři koniklece oplocují (uvidíte-li koniklec v kleci, je to právě proto).

Záchrana nejvzácnějších druhů pak zahrnuje i vysoce odborné činnosti, jako záchranné pěstování a reintrodukce (do těchto programů jsou zapojeny mimo jiné Bečovská botanická zahrada, provozovaná základní organizací ČSOP Berkut, či Pozemkový spolek Třesina).

Pokud se někde daří koniklecům, pak jde vždy o lokalitu s bohatou druhovou rozmanitostí (biodiverzitou). Najdeme zde i další, neméně vzácné druhy, kterých si však na první pohled na rozdíl od konikleců mnohdy ani nevšimneme. Ale tím, že místa s výskytem konikleců udržujeme a chráníme, pomáháme zároveň i jim!

V rámci Roku konikleců chystá ČSOP řadu akcí, jako jsou vycházky za konikleci, putovní výstava, přednášky, soutěže i praktická pomoc na lokalitách s výskytem konikleců. Veřejnost bude průběžně informovat prostřednictvím médií a webových stránek www.rokkoniklecu.cz.

Český svaz ochránců přírody



Koniklec otevřený, České středohoří, foto Vlastislav Vlačička

Mezinárodní PŘÍLEŽITOSTI

V pondělí 6. 2. 2023 se na SPŠ stavební ak. St. Bechyně v Havlíčkově Brodě konal Veletrh mezinárodních příležitostí pro studenty. Veletrh pro tuto školu zorganizovala organizace Hodina H z Pelhřimova.

Veletrh byl plný zajímavých možností, jak vycestovat do zahraničí. Pro všechny studenty byla připravena velmi



pestrá nabídka. Studenti měli možnost diskutovat s prezentujícími, a to nejen v českém jazyce, ale také v anglickém jazyce.

Studenti teď mají ucelený přehled a mnoho zajímavých informací. Do zahraničí mohou vycestovat s Hodinou H na dobrovolnictví v rámci programu Erasmus+ nebo Evropský sbor solidarity, na stipendia s Krajem Vysočina, na brigádu díky Evropskému regionu Dunaj Vltava, na workcamp s organizací INEX-SDA, využít příležitostí v rámci Do Německa na zkušenou. Získali nové informace o Evropské unii a životě v ní od Eurocentra Jihlava, z Europe direct či z Euresu. Zároveň se seznámili s programem American Flex studies, který umožňuje studovat v Americe.



*Eva Havlíčková
Hodina H*

Více informací najdete přímo v sídle Hodiny H v Hrnčířské ulici 111 v Pelhřimově nebo na www.hodinah.cz

Všetulský KONIPÁSEK

Středisko volného času (SVČ TYMY) Holešov uspořádalo letos již 3. ročník pěvecké soutěže „O Všetulského konipáska“. Soutěž se uskutečnila 23. února 2023 a soutěžilo se ve zpěvu lidových písníček.



V nejmladší kategorii zvítězila Karolínka Jašová, v kategorii 7–8 let se na 1. místě umístila Kristýna Janálová a v nejstarší kategorii 9–11 let se na 1. místě umístili Táňa Vlčková a Viktor Mikulčík.



Každý soutěžící zazpíval dvě lidové písničky. Porota vysoce hodnotila výběr písniček a také jednotlivé výkony dětí. Po předání diplomů, cen a keramických sošek konipáska se uskutečnila krátká beseda s porotou.

Všetulského konipáska se zúčastnily děti z folklorního souboru Zrníčko, dále žáci 2.ZŠ Holešov, soutěže se zúčastnili také malí zpěváci z Kroměříže a jedna zpěvačka přijela až z Choryně u Valašského Meziříčí.

Děkujeme všem dětem za účast v pěvecké soutěži a přeje jim, aby jim láska k lidové písničce vydržela co nejdéle. Děkujeme porotě, která zasedla ve složení – Helena Stoklasová, Zdeňka Zaviačicová, Marta Konečná a Miroslav Řeha.

*Jarmila Vaclachová
SVČ TYMY*



Orlí HAPPYEND

Orel mořský, který se vážně zraněný po pádu do nezabezpečené meliorační šachty dostal do péče Třeboňské záchrané stanice pro volně žijící živočichy na podzim loňského roku, se nyní konečně navrátil do volné přírody.

Napínavý příběh přibližuje ředitel stanice, Jan Nový: „Mladý orel mořský se stal obětí jedné z nejhorších nástrah v naší krajině, o které se však příliš nemluví. Ne, nepopálil se na sloupu elektrického vedení ani nebyl otráven. Uvázl v ‚díře‘. Z neznámé příčiny spadl do více než dva metry hluboké nezakryté skruže v poli a nemohl se dostat ven.

Bohužel, těmito nebezpečnými pozůstatky rozsáhlých melioračních systémů je zemědělská krajina v celé ČR doslova posetá. Původní betonová víka přístupových šachet sebrala čas, a tak tu dnes na zvířata číhají tyhle pasti,“ vysvětluje.

„Kolik nejrůznějších živočichů skončí své životy pomalým a trýznivým způsobem v nezabezpečených šachtách netušíme. Nálezy jsou totiž s ohledem na jejich pozici uprostřed polí a luk pouze náhodné,“ doplňuje smutnou skutečnost.

Ale zpět k našemu orlovi. Ten měl neuvěřitelné štěstí, neboť jej úplnou náhodou objevili zemědělci při noční orbě a zavolali pomoc.

„Ve světle baterky a za hustého deště bylo třeba slézt po žebříku na dno, kde marnými pokusy o únik znavený



dravec seděl ve vodě,“ líčí Jan. „Při snaze vyškrábat se ven z betonové pasti si uvězněný orel zcela ubrousil část drápů na nohách a závažně si poranil klouby křídel. Navíc byl v době nálezu úplně vyhublý a prochladlý, musel dole strávit řadu dní. Dlouho tak nebylo jisté, zda přežije,“ dodává. Mladý orel se navzdory hrůzným okolnostem nálezu nakonec stal dítětem štěstěny a díky své touze žít

a odborné péči zvířecích záchranářů se zcela zotavil. Šest týdnů trvala intenzivní léčba v Třeboňské záchrané stanici ve spolupráci s místní veterinární klinikou Vetpoint. Poté následovalo 18 týdnů rehabilitace v prostorné voliéře. Za pomoc tady patří velký dík Záchrané stanici Hrachov a Petru Štikovi, neboť třeboňská stanice odpovídajícími prostory pro „rozlétání“



takto velkého dravce nedisponuje. Ve čtvrtek 16. března 2023 konečně nastal s nadějí vyhlášený okamžik, kdy se orel mořský navrátil domů.

„Radost a zároveň dojetí, které jsme pociťovali při pohledu na majestátního krále oblohy, kroužícího nad našimi hlavami, jako by se chtěl rozloučit a poděkovat za svou záchranu, se ani nedají popsat.

Měli bychom ale myslet na všechny ostatní živé tvory, kteří takové štěstí neměli. Je skutečně nejvyšší čas, začít pro ‚meliorační problém‘ hledat nějaké systémové řešení,“ apeluje ředitel stanice na závěr.

*Jan Nový
Třeboňská záchraná stanice
pro volně žijící živočichy
Foto Kryštof Bartuška*



Víte, co je Karta KID?

Díky kartě KID dokážete měnit osudy ohrožených dětí

Karta KID (kooperace-identifikace-důvěra) je pomůcka pro včasnou identifikaci ohroženého dítěte.

Karta je určena pro učitele, sociální pracovníky, zdravotníky, policisty, hasiče a další profese, které mohou přijít do kontaktu s ohroženými dětmi. Poskytuje vodítka



k identifikaci akutního nebo chronického ohrožení života, bezpečí a zdraví dítěte. Popisuje postup, jak v případě ohrožení dítěte zajistit jeho ochranu v souladu s jeho nejlepším zájmem a platnými právními předpisy.

Karta KID

obsahuje také seznam důležitých kontaktů, které je vhodné si doplnit dle místní situace.

Její různé verze dle pracovníků a také vzorovou KID kartu pro Mostecko naleznete na Signály (cosiv.cz). Ve vzorové kartě najdete i návrhy na doplnění konkrétních situací, postupů a lokálních kontaktů pro práci s ohroženým dítětem. Dle příkladu Mostecka lze upravit pro vaši potřebu i pro další území ČR.

Více na webu České odborné společnosti pro inkluzivní vzdělávání (COSIV): <https://cosiv.cz/cs/signaly/#novinky> a na serveru ADAM.cz (viz též <https://www.adam.cz/2021/wp-content/uploads/2023/02/KID-karta-pedagogicti-pracovnici.pdf>)

*COSIV a Soňa Polak
Ilustrační foto Canva*

Skauti V JURTĚ

Pod Dlouhými stráněmi vyrostla jurta, skauti z Loučné v ní mají vytouženou klubovnu

Z nuly na padesát za dva roky, takový byl raketový nárůst počtu členů skautského oddílu, který vznikl v roce 2020 v Loučné nad Desnou. Což v obci, která má kolem 1500 obyvatel a v době, kdy si snad většina dospělých stěžuje na nezáměr dětí o všechno kromě mobilů, vypadá jako zázrak. Stejným zázrakem je to, že v rekreační lokalitě plně drahých pozemků i nájmu vyrostla klubovna, ve které se v pohodě během týdne prostřídají děti všech pěti družin – Jeřabinky, Sněženky, Lišáci, Medvědi i Divočáci. Zasloužili se o to rodiče a přátelé skautů, projekt podpořila i obec, Skautská nadace Jaroslava Foglara a Nadace ČEZ.

„Věděli jsme, že naší jedinou šancí je zvolit netradiční řešení, protože vybudovat klasickou klubovnu jako mají oddíly třeba na sídlišťích nebo v menších městech u nás není možné,“ vysvětlila vůdkyně oddílu Markéta Hlavsová,



jak skauti z Loučné, kteří patří pod šumperské středisko, přišli na nápad vybudovat jurtu. Ta teď stojí na pronajatém pozemku od Lesů České republiky, v jejíž místní lesní správě pracuje i několik oddílových vedoucích. S více než šestsettisícovým rozpočtem pomohla obec a hlavně děti, rodiče i přátelé oddílu. Ti posílali finanční příspěvky prostřednictvím projektu [darujeme.cz](https://www.darujeme.cz), kde ke každému daru přispěla Skautská nadace Jaroslava Foglara 50% darované částky, a také svou energii prostřednictvím aplikace EPP – Pomáhej pohybem, kde vysportované body převedla na rovných 100 tisíc korun Nadace ČEZ. Energetici, kteří v katastru Loučné nad Desnou provozují elektrárnu Dlouhé stráně, se snaží region podporovat dlouhodobě. „Pravidelně přispíváme na obecní slavnosti nebo na aktivity místní školy a školky. Jsem moc rád, že se nám podařilo spojit síly s obcí i skautskou nadací a dotáhnout do konce neuvěřitelné dílo, které teď slouží dětem každý den,“ řekl při slavnostním otevření jurty mluvčí ČEZ Vladislav Sobol.

Tisková zpráva Nadace ČEZ

Více informací na www.cez.cz a www.nadacecez.cz.



ANKETA: Vzděláváte se ve svém oboru stále, nebo vystačíte s praxí?



Nikola Márová
primabalerína Národního divadla

V klasickém baletu se neustále posouvají limity a nároky na výkonnost, ale naštěstí se stále udržuje a ctí jeho dlouholetá tradice. V současnosti musí být ale tanečník ve velkém divadle všestranný a zvládat i nejnovější principy moderního a neoklasického tance.

Já se v tanci neustále učím něčemu novému. Věnuji se mu již od 4 let a během studia na konzervatoři a angažmá v divadle jsem pracovala s velkým množ-

stvím choreografů a baletních mistrů, kteří měli velmi různorodé pohybové názory a nápady. Vždy jsem ráda, když mě dovedou k poznání mých dalších možností. Taneční svět se vyvíjí a já ráda sleduji nové přístupy a trendy, zároveň je pro mě ale důležité dělat poctivé taneční řemeslo.

Foto Pavel Hejný

Zdeněk Lukeš
architekt, historik architektury, odborný publicista a vysokoškolský pedagog

Vzdělávám se stále, kromě své hlavní profese v památkovém odboru KPR na Pražském hradě totiž pořádám taky přednášky a vycházky po moderní architektuře pro studenty i širokou veřejnost. Při jejich přípravě čerpám z různých zdrojů, takže si doplňuji své znalosti, a navíc pak zpětně získávám řadu zajímavých informací od studentů

i dalších účastníků přednášek a vycházek. Je to takové vzájemné obohacování, často se dozvídám informace o uživatelských staveb a jejich osudech... A tyto nové poznatky zase zpětně využívám ve svých článkách a přednáškách. Takže je to vlastně nikdy nekončící proces.

Na snímku Z. Lukeš s labradorem Samem na jedné ze Psích vycházek po pražské moderní architektuře.

Foto Oto Palán



Helena Fléglová
cukrářka a zakladatelka HF Pastry Academy

Ve svém oboru se stále vzdělávám, pracuji na nových recepturách, technologických postupech i na nových kombinacích chutí. Zajímá mě, jak si vedou ti nejlepší ve svém oboru. Také jezdím na zahraniční stáže a zvu zajímavé cukráře k nám do HF Pastry Academy. Moje práce je mým koníčkem a bez neustálého posouvání se kupředu bych nemohla být tam, kde jsem.

Foto archiv H. Fléglové
Připravil Jiří Majer

KNIHOVNIČKA ... KNIHOVNIČKA ... KNIHOVNIČKA

333 HER pro malé i velké skupiny dětí ve věku 8–14 let

Hans Hirling

Hledáte nápady na zábavné odpoledne nebo prázdninový program?

Zkušený odborník na hry Hans Hirling představuje 333 her pro malé i velké skupiny. Více než stovka nápadů funguje také jako štafetové hry a obohacuje školní nebo městské slavnosti a další sportovní akce. Další desítky her obsahují herní stanoviště a dají se využít například na letních táborech.

333 osvědčených her v sobě zahrnuje rozmanité nápady pro malé i velké



skupiny – praktické tipy pro plánování a úspěšnou realizaci. Kniha osloví vedoucí dětských oddílů, táborů a kempů.

Hans Hirling byl více než 30 let dobrovolným vedoucím mládeže a volnočasových aktivit. Nyní předává své zkušenosti z více než 1000 skupinových lekcí a z více než 700 dní strávených na prázdninových táborech: jeho knihy o hře oslovují širokou veřejnost a jsou standardní součástí

mnoha kurzů pro vedoucí mládeže. Jeho webové stránky www.praxis-jugendarbeit.de jsou jednou z nejobsáhlejších sbírek materiálů a nápadů pro práci s mládeží.

Překlad Jindra Hubková

176 stran, brožovaná
Cena 315 Kč
Vydalo nakladatelství
Portál 2023





foto Duha Klub Dlačka, Přerov



foto Marek Šurkala, INEX-SDA